

Συμβούλιο της Επικρατείας: 2731/1982 (Τμ. Α')

Πηγή: Ε.Δ.Κ.Α. ΚΕ' 1983, σ. 88

Χρόνος ενάρξεως προθεσμίας, προς άσκησιν προσφυγής ενώπιον του αρμοδίου Δ.Π. υπό ασφαλ. οργανισμού το αργότερον η ημερομηνία συντάξεως εγγράφου προς κοινοποίησιν της πράξεως εις τον ησφαλισμένον. Ατύχημα εργατικόν θεωρείται παν βίαιον συμβάν γενεσιουργόν αναπηρίας παρακωλυούσης την εργασίαν επελθόν κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής και τελούν ως προς αυτήν αμέσως ή εμμέσως εις σχέσιν αιτίου και αποτελέσματος. Εκ του ότι η πάθησις δύναται να παρουσιασθή και υπό ομαλός συνθήκας, δεν αποκλείεται να προήλθεν από το ατύχημα και δέον η γνωμάτευσις της Υγειον. Επιτροπής να είναι πλήρως και ειδικώς ητιολογημένη.

Πρόεδρος: κ. ΑΘΩΣ ΤΣΟΥΤΣΟΣ

Εισηγητής: κ. Ε. ΓΕΝΝΑΤΑΣ

Δικηγόροι: κ.κ. Ι. Σεργάκης, Α. Λιντερμάγιερ

Επειδή δια της υπό κρίσιν αιτήσεως ζητείται παραδεκτώς η αναίρεσις της υπ' αριθ. 72/1981 αποφάσεως του Τριμ. Διοικ. Πρωτοδ. Ηρακλείου, δια της οποίας εγένετο δεκτή προσφυγή του ΙΚΑ κατά της υπ' αριθμ. 23/1980 αποφάσεως της ΤΔΕ του Υπ/τος ΙΚΑ Σητείας και εκρίθη ότι η πάθησις του αναιρεσειόντος (οσφυοϊσχυαλγία συνεπεία δισκοκήλης) δεν είναι απότοκος του επισυμβάντος εις αυτόν την 3-8-1978 ατυχήματος.

Επειδή το άρθρον 21 του κατ' εξουσιοδότησιν του άρθρου 8 παρ.3 του Ν.702/1977 "Περί υπαγωγής υποθέσεων εις τα διοικ. Δικαστήρια κλπ" (φ. 268 Α') εκδοθέντος υπ' αριθ. 341/1978 Π. Διατάγματος "Περί της ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων διαδικασίας επί των υπαγομένων εις αυτά διοικ. διαφορών δυνάμει του άρθρου 7 του ν. 702/1977" (φ. 71 Α') εις μεν την παράγραφον 1, η οποία επαναλαμβάνει την διάταξιν του άρθρου 7 παρ.4 του Ν. 702/1977, ορίζει ότι: "1. Η προσφυγή ασκείται εντός προθεσμίας εξήκοντα ημερών, αρχομένης από της επομένης της κοινοποιήσεως ή δημοσιεύσεως, οσάκις τοιαύτη, νομίμως επιβάλλεται, της προσβαλλομένης πράξεως ή άλλης αφ' ης έλαβε πλήρη γνώσιν ταύτης ο προσφεύγων..." εις δε την παράγραφον

6 ορίζει ότι "Η κατ' άρθρον 33 παρ.4 του Ν. 702/1977 (άρθρ.9 παρ.2 Ν. 733/1977) προσφυγή του ασφαλιστικού φορέως ασκείται εντός προθεσμίας εξήκοντα ημερών από της επομένης της εις το αρμόδιον, κατά νόμον, προς άσκησιν της προσφυγής όργανον περιελεύσεως της επί της ενδικοφανούς προσφυγής εκδοθείσης πράξεως".

Επειδή εκ της αντιπαραβολής της δευτέρας των ανωτέρω παρατεθεισών διατάξεων προς την πρώτη προκύπτει ότι δια την έναρξιν της προθεσμίας προς άσκησιν προσφυγής ενώπιον του αρμοδίου διοικητικού πρωτοδικείου υπό του οικείου ασφαλιστικού οργανισμού δεν αρκεί η καθ'οιονδήποτε τρόπον πλήρης γνώσις της προσβαλλομένης πράξεως υπό του αρμοδίου προς άσκησιν της προσφυγής οργάνου του ως είρηται οργανισμού, αλλά απαιτείται η σώματι περιέλευσις ταύτης εις το περι ου ο λόγος όργανον. Εκ τούτου έπεται ότι ενδεχόμενη συμμετοχή του αρμοδίου προς άσκησιν της προσφυγής οργάνου εις το εκδόν την προσβαλλομένην δια της προσφυγής πράξιν όργανον και η εντεύθεν τεκμαιρομένη γνώσις της πράξεως ταύτης εκ μέρους του δεν καλύπτει την απαίτησιν του νόμου προς περιέλευσιν σώματι εις τούτο της προσβαλλομένης πράξεως και περαιτέρω ότι, εφ' όσον η προπαρατεθείσα διάταξις της παρ. 6 δεν θεσπίζει ωρισμένον τύπον προς πιστοποίησιν του χρόνου της τοιαύτης περιελεύσεως και η διέπουσα τον προσφεύγοντα ασφαλιστικόν οργανισμόν καταστατική νομοθεσία δεν προβλέπει την τήρησιν ειδικών στοιχείων περί της κατά τα ανωτέρω περιελεύσεως της πράξεως ουδ' εν τοις πράγμασι τηρούνται υπό του ασφαλιστικού οργανισμού του ταύτα στοιχεία, δέον να θεωρηθεί ως χρόνος έναρξεως της προθεσμίας προς άσκησιν υπό τούτου προσφυγής η ημερομηνία συντάξεως του εγγράφου δια του οποίου κοινοποιείται υπό του ασφαλιστικού οργανισμού η πράξις αύτη εις τον εις ον αύτη αφορά, κατά τρόπον ώστε η άσκησις της προσφυγής να μη καθίσταται κατ' ουσίαν απρόθεσμος ελλείψει στοιχείων περί του χρόνου της περιελεύσεως της προσβαλλομένης πράξεως εις το ασκούν την προσφυγήν όργανον, μόνο δε εάν έχη συνταχθεί και τοιούτον έγγραφον η προσφυγή δέον να θεωρήται ως εμπροθέσμως ασκηθείσα (ΣΤΕ 2237/82).

Επειδή, εν προκειμένω, δια της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως εθεωρήθη ως εμπρόθεσμος η υπό της Διευθύντριας του Υποκαταστήματος ΙΚΑ Σητείας ασκηθείσα προσφυγή κατά της υπ'αριθμ. 23/1980 αποφάσεως

της ΤΔΕ του αυτού Υπ/τος διότι κατετέθη την 10-6-1980, ήτοι εντός 60 ημερών από της κοινοποίησως εις αυτήν (2.5.1980) της αποφάσεως ταύτης και απερρίφθη ως αβάσιμος ισχυρισμός του αναιρεσεϊόντος ότι εκ της παρουσίας της ως άνω Διευθύντριας κατά την συνεδρίασιν της ΤΔΕ αυτή έλαβε γνώσιν της ειρημένης αποφάσεως. Ούτως έχουσα η προσβαλλομένη απόφασις ορθώς τας προδιαληφθείσας διατάξεις ηρμήνευσε και εφήρμοσε, κατά την εις την ηγουμένην σκέψιν εκτεθείσαν έννοιαν αυτών, ο δε δια του δικογράφου της υπό κρίσιν αιτήσεως προβαλλόμενος λόγος αναιρέσεως, κατά τον οποίον η προσφυγή έδει να θεωρηθεί ως εκπροθέσμως ασκηθείσα, διότι η ασκήσασα ταύτην Δ/ντρια του Υπ/τος ΙΚΑ Σητείας ως εισηγήτρια της ΤΔΕ έλαβε γνώσιν του περιεχομένου της προσβληθείσης αποφάσεως αυτής από της εκδόσεώς της, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, καθόσον αι προδιαληφθείσαι διατάξεις απαιτούν την σώματι περιέλευσιν της αποφάσεως εις το ασκούν την προσφυγήν όργανον, μη αρκούσης της καθ' οιονδήποτε τρόπον πλήρους γνώσεως αυτής δια την έναρξιν της προθεσμίας προς άσκησιν της προσφυγής. Εξ άλλου και εάν ως χρόνος ενάρξεως της προθεσμίας θεωρηθή η 24-4-1980 ημερομηνία του εγγράφου του Υπ/τος ΙΚΑ Σητείας, δια του οποίου κατά τους ισχυρισμούς του αναιρεσεϊόντος εκοινοποιήθη η απόφασις της ΤΔΕ εις αυτόν, η προσφυγή κατατεθείσα την 10-6-1980 ησκήθη εμπροθέσμως.

Επειδή, κατά την έννοιαν των διατάξεων των άρθρων 8 παρ. 4 και 34 παρ.1 του αν.ν. 1846/51 (φ.179) ως εργατικόν ατύχημα θεωρείται παν βίαιον συμβάν γενεσιουργόν αναπηρίας παρακωλυούσης την εργασίαν, επελθόν κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής και τελούν ως προς αυτήν, αμέσως ή εμμέσως, εις σχέσιν αιτίου και αποτελέσματος (ΣτΕ 1814/1981). Εξ ετέρου δια του Κανον. Ασφαλ. Αρμοδιότητος του ΙΚΑ ορίζεται ότι δια την διαπίστωσιν από ιατρικής απόψεως της φύσεως των αιτίων, της εκτάσεως και της διάρκειας της σωματικής ή πνευματικής παθήσεως ή βλάβης του αιτουμένου σύνταξιν αναπηρίας ή επίδομα ασθενείας, αρμόδιαι είναι οι Υγειονομικαί Επιτροπαί (άρθρον 29) και ότι αι γνωματεύσεις αυτών είναι ως προς τα ανήκοντα εις την αρμοδιότητα αυτών τεχνικής φύσεως θέματα δεσμευτικά δια τα αρμόδια προς απονομήν της σχετικής παροχής ασφαλιστικά όργανα (άρθρον 6), εφ' όσον εκδίδονται κατά τον προσήκοντα τρόπον και είναι ειδικώς ητιολογημένοι (άρθρον 37) (ΣτΕ 3461/1980).

Επειδή, εν προκειμένω κατά τα γενόμενα δεκτά υπό της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως πραγματικά περιστατικά ο αναιρεσείων, ησφαλισμένος του ΙΚΑ ως εργάτης χωματοουργός, υπέβαλε την υπ'αριθμ. 58/1978 δήλωσιν ατυχήματος προς το Υπ/μα ΙΚΑ Σητείας, συμφώνως προς την οποίαν εργαζόμενος την 3-8-1978 κατά την τσιμεντόστρωσιν οδού της πόλεως Σητείας υπέστη ατύχημα, ήτοι ότι απασχολούμενος με την ανάμιξιν υλικών εις τον μαλακτήρα και εν προσπάθεια του να μεταφέρει σάκκον τσιμέντου εκ του πεζοδρομίου ησθάνθη σφοδρόν πόνον περί την οσφύν του, εκ δε της προκληθείσης εις αυτόν νοσηράς καταστάσεως δεν ηδυνήθη έκτοτε να εργασθή. Εξετασθείς το πρώτον υπό ελεγκτού ιατρού ευρέθη πάσχων εξ αρχομένης οστεοφυτικής σπονδυλοαρθρίτιδος οσφυϊκής μοίρας σπονδυλικής στήλης, ακολούθως δε παρεπέμφθη ενώπιον των Υγειονομικών Επιτροπών του Υπ/τος. Ούτος, εν τω μεταξύ, επεδοτήθη επί εξάμηνον λόγω ανικανότητος προς εργασίαν εκ κοινής νόσου. Δια της υπ'αριθμ. 3627/1979 αποφάσεως της Διευθυντρίας του ανωτέρω Υπ/τος απερρίφθη η δήλωσις ατυχήματος του αναιρεσεύοντος, επί τη αιτιολογία ότι η επικαλουμένη πάθησις τυγχάνει κοινή νόσος και δεν οφείλεται εις βίαιον συμβάν οπότε και μόνον θα εχαρακτηρίζετο το ατύχημα εργατικόν. Η ΤΔΕ επιληφθείσα κατόπιν ενστάσεως ασκηθείσης υπό του αναιρεσεύοντος, απεφάνθη αντιθέτως δια της υπ'αριθμ. 23/1980 αποφάσεως αυτής, ήτοι εδέχθη ότι η πάθησις του αναιρεσεύοντος οφείλεται εις βίαιον συμβάν κατά την εκτέλεσιν της εργασίας του. Το δικάσαν δικαστήριον έλαβεν υπ' όψιν, ως βεβαιοί η αναιρεσιβαλλομένη απόφασις, όλα τα αποδεικτικά στοιχεία μεταξύ των οποίων την δήλωσιν ατυχήματος του αναιρεσεύοντος μαρτυρικάς καταθέσεις δύο συναδέλφων του αναιρεσεύοντος ως και την γνωμάτευσιν της Δ/θμίου Υγειον. Επιτροπής και εδέχθη ότι, εν όψει του κατά κοινήν πείραν γνωστού ότι δι' ένα εργάτην χωματοουργικών εργασιών, ηλικίας 43 ετών, η άρσις και μεταφορά εις απόστασιν ολίγων μέτρων ενός σάκκου τσιμέντου, βάρους 50 χιλιογράμμων, δεν απαιτεί καταβολήν υπερμέτρου προσπάθειας, δεν στοιχειοθετείται η έννοια του βιαίου συμβάντος, τοσούτω μάλλον καθ' όσον ούτε αποδεικνύεται, ούτε γίνεται επίκλησις ότι ο αναιρεσεύων κατά τον χρόνον της εργασίας του ηναγκάσθη να ανταποκριθεί εις ασυνήθεις και πέραν του κανονικού κύκλου της απασχολήσεώς του όρους εργασίας ή εις εξαιρετικώς δυσμενείς συνθήκας πέραν του συνήθως συμβαίνοντος εις παρομοίας περιπτώσεις. Ήχθη δε εις

την κρίσιν ότι η πάθησις του αναιρεσειόντος δεν ήτο απότοκος του υπ'αυτού δηλωθέντος ως επισυμβάντος την 3-8-1978 ατυχήματος. Ούτως, όμως, έχουσα η αναιρεσιβαλλομένη απόφασις παρίσταται πλημμελώς ητιολογημένη διότι αρκείται εις την γενικήν σκέψιν ότι η μεταφορά ενός σάκκου ωρισμένου βάρους εις απόστασιν ολίγων μέτρων υπό ενός εργάτου της ηλικίας του αναιρεσειόντος δεν απαιτεί την καταβολήν υπερμέτρου προσπαθείας, και ότι δεν απεδείχθη ότι εις την συγκεκριμένην περίπτωσιν ο αναιρεσίων ηναγκάσθη να ανταποκριθή εις ασυνήθεις όρους ή συνθήκας εργασίας δεν εξετάζεται όμως εάν ανεξαρτήτως των ανωτέρω η καταβληθείσα υπό του αναιρεσειόντος προσπάθεια κατά την επέλευσιν του ατυχήματος προεκάλεσε την διαγνωσθείσαν αρμοδίως πάθησιν αυτού, δεδομένου ότι θα ήρκει τούτο δια την στοιχειοθέτησιν του βιαίου συμβάντος. Εκ του ότι δε η συγκεκριμένη πάθησις δύναται να παρουσιασθή και υπό ομαλās συνθήκας δεν αποκλείει την πιθανότητα να επέλθη κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή εξ αφορμής ταύτης, συνεπώς η κρίσις της Δ/θμίου Υγειον. Επιτροπής ότι η πάθησις του αναιρεσειόντος είναι κοινή νόσος έδει να ήτο πλήρως ητιολογημένη δια της παραθέσεως ειδικής σκέψεως ότι δεν ήτο αποτέλεσμα της κατά την στιγμήν της εκδηλώσεως των πρώτων συμπτωμάτων αυτής επιτελουμένης εργασίας του αναιρεσειόντος. Δια τον λόγον δε τούτον, βασίμως προβαλλόμενον δια της υπό κρίσιν αιτήσεως, η αναιρεσιβαλλομένη απόφασις είναι αναιρετέα, η δ' υπόθεσις χρήζουσα διευκρινίσεως κατά το πραγματικόν δέον όπως παραπεμφθή ενώπιον του εκδόσαντος ταύτην δικαστηρίου προς νέαν νόμιμον κρίσιν.